

BALIKÇI GEMİLERİNDE YAPILAN ÇALIŞMALARDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, balıkçı gemilerinde yapılan işlerde çalışanların sağlık ve güvenliğinin korunması için alınması gereken önlemleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamına giren balıkçı gemilerinde yapılan işleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik:

- 6331 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak,
- 23/11/1993 tarihli ve 93/103/EC sayılı Avrupa Birliği Direktifine paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Balıkçı gemisi: Ticari amaçla denizden balık veya diğer canlıları avlamakta veya avlayıp işlemekte kullanılan, Türk Bayrağı taşıyan gemiyi,
- Çalışan: Limanda görev yapan personel ve kılavuz kaptanlar hariç, yardımcı olarak çalışanlar ve stajyerler dahil gemide çalışan kişiyi,
- Gemi: Yeni veya mevcut herhangi bir balıkçı gemisini,
- Gemi Sahibi/Donatan: Geminin üzerine kayıtlı olduğu kişiyi veya gemi kısmen veya tamamen bir başka gerçek veya tüzel kişi tarafından, bir anlaşma çerçevesinde işletiliyorsa; işleten gerçek veya tüzel kişiyi, işvereni,
- Kaptan: Gemiyi sevk ve idare eden veya gemiden sorumlu olan çalışanı,
- Mevcut balıkçı gemisi: Yeni olmayan ve tam boyu on sekiz metre veya daha fazla olan balıkçı gemisini,
- Yeni balıkçı gemisi: Tam boyu on beş metre veya daha fazla olan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte veya sonraki bir tarihte inşa veya büyük dönüşüm sözleşmesi yapılmış ya da yapım veya büyük dönüşüm sözleşmesi, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış ancak, bu tarihten üç yıl ve daha fazla süre sonunda teslim edilecek olan ya da yapım sözleşmesi olmaması durumunda omurgası kızığa konmuş, inşasına başlanmış veya en az elli tonluk kısmının ya da tahmini toplam kütesinin, hangisi daha az ise, en az yüzde birinin montajı, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte veya daha sonra yapılmış olan gemiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşverenin Yükümlülükleri

Genel yükümlülükler

MADDE 5 – (1) Gemi sahipleri aşağıdaki önlemleri almakla yükümlüdür:

- Kaptanın sorumluluğu saklı kalmak kaydı ile geminin, özellikle öngörülebilir meteorolojik koşullarda çalışanların sağlık ve güvenliğini tehlikeye atmadan, kullanılmasını sağlar.
- Kaptanın dışında kalan diğer çalışanların karşı karşıya kaldıkları ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlike durumunda çalışma yerini, tehlikeli bölgeyi veya gemiyi terk eden çalışanların bu hareketleri nedeniyle dezavantajlı duruma düşmeyecekleri ve herhangi bir zarar görmeyecekleri tedbirleri alır.
- Denizde çalışanların sağlık ve güvenliğini etkileyen veya etkileyebilecek herhangi bir olayın meydana geldiği durumlarda, bu olayı ayrıntılı olarak bir rapor halinde Sosyal Güvenlik Kurumuna ve olayın meydana geldiği mahallin bağlı bulunduğu liman başkanlığına bildirir. Olay, gemi jurnaline yazılır, jurnal tutma mecburiyeti olmayan gemilerde ise raporun bir örneği saklanır.

Yeni balıkçı gemileri

MADDE 6 – (1) Yeni balıkçı gemileri Ek-1'de belirtilen asgari sağlık ve güvenlik gereklerine uygun olur.

Büyük onarım, dönüşüm ve değişiklikler

MADDE 7 – (1) Gemilerde yapılacak büyük onarım, dönüşüm veya değişiklikler Ek-1'de belirtilen asgari gereklerle uygun olarak yapılır.

Ekipman ve bakım

MADDE 8 –(1) Gemi sahipleri/donatanlar, kaptanın sorumluluğu saklı kalmak kaydı ile çalışanların sağlık ve güvenliklerinin korunması için, aşağıdaki önlemlerin alınmasını sağlar:

- Gemilerin ve bunların özellikle Ek-1 ve Ek-2'de belirtilen bütün aksam ve ekipmanlarının teknik bakımı düzenli olarak yapılır, çalışanların sağlık ve güvenliğini etkileyecek herhangi bir arıza oluştuğunda da en kısa sürede giderilir.
- Gemiler ve bunların bütün aksam ve ekipmanı düzenli olarak temizlenir, uygun hijyen koşullarında olması sağlanır.
- Gemide yeterli sayıda uygun acil durum ve can kurtarma ekipmanı kullanıma hazır halde bulundurulur.
- Ek-3'te belirtilen can kurtarma ve hayatta kalma ekipmanı ile ilgili olarak gerekli önlemler alınır.
- Kişisel koruyucu donanım, 2/7/2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydı ile bu Yönetmelikte belirtilen özelliklere uygun olur.

(2) Gemi sahibi, çalışanların sağlık ve güvenliğinin korunması ile ilgili olarak kaptana, bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için, gerekli her türlü imkânı sağlar.

Çalışanların bilgilendirilmesi

MADDE 9 –(1) Gemi sahipleri/donatanlar veya kaptan 6331 sayılı Kanunun 16ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydı ile gemilerdeki çalışanları veya çalışan temsilcilerini, geminin tümü ile çalışanın çalışmakta olduğu bölümde veya yaptığı her işte yürütülen faaliyetler, sağlık ve güvenlik riskleri, gemilerde alınacak sağlık ve güvenlikle ilgili tüm önlemler hakkında yazılı ve sözlü olarak bilgilendirilir.

(2) Çalışanlara verilen bu bilgiler kolay ve anlaşılır olur.

Çalışanların eğitimi

MADDE 10 –(1) 6331 sayılı Kanununun 17 nci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydı ile çalışanlara, gemilerde sağlık ve güvenlik, özellikle kazaların önlenmesi konusunda uygun eğitim verilir.

(2) Bu eğitimde verilen bilgiler ve hazırlanan talimatlar tereddüte yol açmayacak şekilde net, kolay ve anlaşılır olur.

(3) Eğitim, özellikle yangınla mücadele, can kurtarma ekipmanının kullanılması, balık avlama ve çekme ekipmanının kullanılması ve el işaretleri dâhil çeşitli işaretlerin kullanılması hususlarını kapsar.

(4) Gemideki çalışmalarda, değişiklik yapılması halinde, çalışanlara verilecek eğitim güncellenir.

Gemiyi sevk ve idare edecek kişilerin özel eğitimi

MADDE 11 –(1) 23/6/2002 tarihli ve 24794 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Seyir Halindeki Gemilerde Daha İyi Tıbbi Hizmet Verilmesi İçin Gerekli Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir gemiyi sevk ve idare edecek kişiye, aşağıdaki konularda ayrıntılı eğitim verilir:

- a) Gemilerde iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi ve herhangi bir kaza olduğunda yapılması gereken işler.
- b) Öngörülebilir yüklenme koşullarında ve avlanma işlemleri sırasında, geminin, dengede ve güvenli bir durumda bulunmasının sağlanması.
- c) Radyo navigasyonu ve iletişimi ile ilgili yöntem ve kurallar.

Çalışanların görüşlerinin alınması ve katılımlarının sağlanması

MADDE 12 –(1) İş sağlığı ve güvenliği konularında ve özellikle bu Yönetmelikte ve eklerinde belirtilen konularda çalışan ve/veya temsilcilerinin 6331 sayılı Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen esaslara göre görüşleri alınır ve katılımları sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 13 – (1) 27/11/2004 tarihli ve 25653 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Balıkçı Gemilerinde Yapılan Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut balıkçı gemileri

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Mevcut balıkçı gemileri bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Ek-2’de belirtilen asgari sağlık ve güvenlik gereklerine uygun hale getirilir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

Ek-1

YENİ BALIKÇI GEMİLERİNDE ASGARİ SAĞLIK VE GÜVENLİK GEREKLERİ

Bu ekte belirtilen yükümlülükler, geminin özellikleri, yürütülen işler, çalışma koşulları veya bulunan bir riskin gerektirdiği her durumda uygulanır.

1. Denize elverişlilik ve denge

- 1.1. Gemi denize elverişli koşullarda tutulur, kullanımına ve amacına uygun bir şekilde donatılır.
- 1.2. Geminin dengesi ile ilgili bilgi ve dokümanlar gemide bulunur ve seyirden sorumlu personel bu bilgilere kolayca ulaşabilir.
- 1.3. Gemilerin, amaçlanan bütün hizmet koşullarında, dengede olması sağlanır.
  - Kaptan, geminin dengesinin sağlanması ve bunun korunması için gerekli bütün önlemleri alır.
  - Geminin dengesinin sağlanması ile ilgili kural ve talimatlara kesinlikle uyulur.

2. Mekanik ve elektrik ekipmanı

2.1. Elektrik ekipmanı:

- Mürettebatın ve geminin elektrikten kaynaklanabilecek tehlikelerden korunması,
- Gemideki olağan işleyişi ve yaşam koşullarını sürdürmek için gerekli ekipmanın bir acil güç kaynağına gereksinim duymadan çalışması,
- Bütün acil durumlarda güvenlik için gerekli elektrik ekipmanının çalışabilir durumda olması sağlanır, bu ekipmanlar herhangi bir tehlike oluşturmayacak şekilde tasarlanır ve yapılır.

2.2. Gemide acil durumlarda kullanılmak üzere acil durum elektrik güç kaynağı bulundurulur.

Acil durum elektrik güç kaynağı, açık gemiler hariç, makine dairesinin dışına konulur ve herhangi bir yangın veya ana elektrik ekipmanının çalışmadığı diğer durumlarda, aşağıdaki sistemlerin en az üç saat süreyle aynı anda çalışmasını sağlayabilecek şekilde düzenlenir.

- Dahili haberleşme sistemi, yangın dedektörleri ve acil durum sinyalleri,
- Seyir fenerleri ve acil durum aydınlatması,
- Telsiz haberleşme ekipmanı,
- Varsa, acil durum elektrikli yangın pompası.

Acil durum elektrik güç kaynağının akü bataryası olması durumunda; ana elektrik güç kaynağı arızalandığında, akü bataryası otomatik olarak acil durum elektrik panosuna bağlanır ve yukarıda belirtilen sistemlere en az üç saatlik süre ile kesintisiz enerji sağlayabilecek güçte olur.

Ana elektrik panosu ile acil durum elektrik panosu, mümkün olduğunca, her ikisi birden suya veya yangına maruz kalmayacak biçimde yerleştirilir.

2.3. Panolar görünür şekilde işaretlenir, sigortalarm değerlerine uygun kullanılıp kullanılmadığı düzenli aralıklarla kontrol edilir. Sigorta buşonları tel sarılmak suretiyle tekrar kullanılmaz.

2.4. Akü bataryalarının muhafaza edildiği yerler, uygun şekilde havalandırılır.

2.5. Seyir için kullanılan tüm elektronik aygıtlar sık ve düzenli aralıklarla test edilir ve çalışır durumda olması sağlanır.

2.6. Kaldırma işlerinde kullanılan tüm iş ekipmanlarının kontrol ve testleri 25/4/2013 tarihli ve 28628 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği çerçevesinde düzenli aralıklarla yapılır.

2.7. Kaldırma ve çekme araçlarının bütün parçalarının ve ilgili ekipmanların düzenli olarak bakımları yapılır ve çalışır durumda olması sağlanır.

2.8. Soğutma tesisleri ve basınçlı hava sistemlerinin kontrol ve testleri İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği çerçevesinde düzenli aralıklarla yapılır ve çalışır durumda olması sağlanır.

2.9. Havadan ağır gazların kullanıldığı pişirme ve mutfak ekipmanları, sadece iyi havalandırılmış alanlarda kullanılır ve tehlikeli gaz birikimi önlenir.

Yanıcı ve diğer tehlikeli gazlar içeren tüpler, belirgin bir biçimde ve içeriklerine uygun şekilde işaretlenir ve açık güvertelerde istiflenir.

Tüm vanalar, basınç regülatörleri ve tüplerden gelen borular hasara karşı korunur.

3. Telsiz haberleşme ekipmanı

Telsiz haberleşme ekipmanı, radyo dalgalarının yayılması için normal şartlar dikkate alınarak kıyıda veya karada bulunan en az bir istasyon ile sürekli iletişim kurulabilecek özellikte olur.

4. Acil kaçış yolları ve çıkışlar

4.1. Acil kaçış yolu ve acil çıkış olarak kullanılacak yollarda ve çıkışlarda engel bulunamaz ve buralar kolayca erişilebilir, doğrudan açık güverteye veya güvenli bir alana açılır ve oradan cankurtaran sandallarına ulaşılacak şekilde olmak zorundadır. Böylece çalışanların çalışma yerlerini veya yaşama alanlarını mümkün olduğunca çabuk ve güvenli biçimde terk etmeleri sağlanır.

4.2. Acil kaçış yolu ve acil çıkış olarak kullanılacak yol ve çıkışların sayısı, dağılımı ve boyutları; çalışma yerlerinin ve yaşama alanlarının kullanımına, ekipman ve boyutları ile çalışabilecek maksimum çalışan sayısına uygun olur.

Acil çıkış olarak kullanılabilen ve kapalı olan çıkışlar, acil bir durumda herhangi bir çalışan veya kurtarma ekibince derhal ve kolayca kullanılabilir özellikte olur.

4.3. Acil durum kapıları ile diğer acil çıkışlar, buldukları yerler ve özel işlevlerine uygun yeterli hava ve su sızdırmaz özellikte olur.

Acil durum kapıları ve diğer acil çıkışlar, geminin su sızdırmaz bölmeleri kadar yangına dayanıklı olur.

4.4. Acil kaçış yolları ve çıkışları, 23/12/2003 tarihli ve 25325 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliğine uygun olarak işaretlenir.

Bu işaretler uygun yerlere konular ve dayanıklı olur.

4.5. Aydınlatma gerektiren kaçış yolları ve yerleri ile acil çıkışlar, aydınlatma sisteminde meydana gelebilecek herhangi bir arıza durumunda da yeterli aydınlatma sağlayacak acil durum aydınlatma sistemi ile donatılır.

5. Yangın algılama ve yangınla mücadele

5.1. Geminin boyutları ve kullanım şekli, mevcut ekipman, gemide bulunan maddelerin fiziksel ve kimyasal özellikleri ile gemide bulunabilecek en çok kişi sayısı dikkate alınarak, yaşam bölümleri ve kapalı çalışma yerleri, makine dairesi ve balık ambarı da dahil, uygun yangın söndürme ekipmanı ile gerektiğinde yangın dedektörleri ve alarm sistemleri ile donatılır.

5.2. Yangın söndürme ekipmanı uygun yerlerde ve daima çalışır durumda tutulur ve acil kullanım için kolay erişilebilir olur.

Çalışanlar, yangın söndürme ekipmanının yerleri, çalışma şekilleri ve nasıl kullanılması gerektiği konusunda eğitilir.

Yangın söndürücülerin ve diğer taşınabilir yangın söndürme ekipmanının var olup olmadığı, gemi yola çıkmadan önce daima kontrol edilir.

5.3. Seyyar yangın söndürme ekipmanı erişilebilir yerlerde ve kullanımı kolay olur. Bu cihazlar Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliğine uygun olarak işaretlenir.

Bu işaretler uygun yerlere konular ve dayanıklı olur.

5.4. Yangın dedektörleri ve alarm sistemleri düzenli ve uygun aralıklarla test edilir ve bakımları yapılır.

5.5. Düzenli aralıklarla yangın söndürme tatbikatları yapılır.

6. Kapalı çalışma yerlerinin havalandırılması

Kapalı işyerlerinde çalışma şekline ve çalışanların yaptıkları işe göre, ihtiyaç duyacakları yeterli temiz hava bulunması sağlanır.

Mekanik havalandırma sistemi kullanıldığında sistemin her zaman çalışır durumda olması sağlanır.

7. Ortam sıcaklığı

7.1. Çalışma yerlerindeki ortam sıcaklığı, çalışma saatleri süresince, kullanılan çalışma yöntemleri, çalışanların harcadıkları güç ve geminin bulunduğu yerlerdeki hava koşulları ve bu koşullarda olabilecek değişiklikler dikkate alınarak, insan yapısına uygun olur.

7.2. Yaşam bölümleri, sıhhi bölümler, kantinler ve ilk yardım odaları, kullanım amacına göre yeterli sıcaklıkta olur.

8. Aydınlatma

8.1. Çalışma yerleri mümkün olduğu ölçüde yeterli gün ışığı alır. Ayrıca, çalışma yerleri, çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye atmadan veya diğer gemileri riske sokmadan balıkçılık işlemleri için uygun suni aydınlatma sistemi ile donatılır.

8.2. Çalışma alanlarında, basamaklarda, merdivenlerde ve geçiş yollarındaki aydınlatma tesisatı, çalışanlar için kaza riski oluşturmaz ve geminin seyri için engel oluşturmaz.

8.3. Aydınlatma sistemindeki herhangi bir arızanın çalışanlar için risk oluşturabileceği yerlerde yeterli aydınlatmayı sağlayacak acil durum aydınlatma sistemi bulunur.

8.4. Acil durum aydınlatma sisteminin verimli çalışması sağlanır ve düzenli aralıklarla test edilir.

9. Güverteler, su geçirmez bölmeler ve başaltı

9.1. Çalışanların bulunabileceği bütün alanlar, kaymaz malzemeden yapılır veya kaymayı ve düşmeyi önleyen araçlarla donatılır ve bu alanlarda mümkün olduğunca engel bulunmaz.

9.2. Bölmeler halindeki çalışma yerleri, yapılan işin türü ve çalışanların fiziksel aktiviteleri dikkate alınarak, yeterince ses geçirmez ve yalıtılmış olmak zorundadır.

9.3. Çalışma alanlarındaki güverte, bölme ve başaltı yüzeyleri, hijyen kurallarına uygun şekilde temizlenebilir, dezenfekte edilebilir veya yenilenebilir malzemeden yapılmış olmalıdır.

10. Kapılar

10.1. Kapılar, özel bir ekipman gerekmeden her zaman içeriden açılabilir durumda olur. Çalışma yerlerindeki kapılar, çalışma sürerken, her iki taraftan da açılabilir olmalıdır.

10.2. Kapılar ve özellikle kullanılması zorunlu raylı kapılar, özellikle kötü hava ve deniz koşullarında çalışanlar için mümkün olan en güvenli biçimde açılıp kapanabilir olmalıdır.

11. Ulaşım yolları – tehlikeli alanlar

11.1. Geçitler, üst güvertede bulunan kamara ve benzeri alanların dış kısımları ve genel olarak bütün ulaşım yolları, gemideki çalışmalar sırasında çalışanların güvenliğini sağlayacak biçimde korkuluk, tutma demiri ve halat veya benzeri araçlarla donatılır.

11.2. Eğer çalışanların güvertedeki boşluklara veya bir güverteden diğerine düşme riski varsa, buralarda yeterli koruma sağlanır.

Bu koruma demir korkuluklar ile sağlanıyor ise, en az 1 metre yükseklikte olur.

11.3. Çalışanların, herhangi bir çalışma veya bakım amacıyla güverte üzerindeki tesisata güvenli bir şekilde ulaşımını sağlar.

Düşmeleri önlemek için, uygun yükseklikte demir korkuluklar veya benzeri koruyucu araçlar sağlanır.

11.4. Küpeşterler veya gemiden denize düşmeyi önlemek için bulundurulmuş diğer araçlar uygun koşullarda tutulur.

Küpeşterler, güvertede toplanan suyun çabuk atılabilmesi için frenji delikleri veya diğer benzer araçlar ile donatılır.

11.5. Kıştan trol atan ve toplayan rampalı balıkçı gemilerinde, rampanın üst kısmı, çalışanların rampaya düşme riskine karşı koruma amaçlı olarak, küpeşte veya diğer bitişik araçların yüksekliği ile aynı yükseklikte bir kapı veya başka bir koruyucu araç ile donatılır.

Bu kapı veya diğer koruyucu araçlar, kolayca ve tercihen uzaktan kumanda ile açılıp kapanabilmeli ve sadece ağ atmak ve çekmek için açılmalıdır.

12. Çalışma bölümlerinin düzeni

12.1. Çalışma alanları; temiz tutulmalı ve mümkün olduğunca denizden korunmalı ve çalışanların gemi üzerinde düşmeleri veya gemiden düşmelerine karşı yeterli koruma sağlanmalıdır.

Kullanım alanları, hem yükseklik hem de yüzey alanı bakımından yeterli büyüklüğe sahip olmalıdır.

12.2. Eğer makineler, makine dairesinden kontrol ediliyorsa, makine dairesinden izole edilmiş, ses geçirmez ayrı bir bölümden kontrol edilebilmeli ve bu alanlar makine dairesine girmeden ulaşılabilir olmalıdır. Köprü üstü, belirlenen koşullara uygun bir alan olarak değerlendirilmelidir.

12.3. Çekme ekipmanının kumanda sistemleri, operatörlerin rahatça çalışabilmeleri için uygun ve yeterli genişlikteki bir alanda tesis edilmelidir.

Çekme ekipmanı, aynı zamanda acil durdurma tertibatları da dahil olmak üzere, acil durumlar için uygun koruyucu donanımlara sahip olmalıdır.

12.4. Çekme ekipmanı operatörü, ekipmanı ve çalışanları rahatça görebilecek bir görüş açısına sahip olmalıdır.

Eğer çekme ekipmanı köprüden kontrol ediliyorsa, operatör, çalışanları doğrudan veya başka uygun bir araç yardımıyla açıkça görebileceği bir görüş açısına sahip olmalıdır.

12.5. Köprü ile çalışma güvertesi arasında güvenli bir haberleşme sistemi bulunmalıdır.

12.6. Balık avlama işlemleri veya güvertedeki diğer çalışmalar sırasında, mürettebatı yaklaştırmakta olan ağır hava ve deniz koşullarının oluşturacağı tehlike konusunda uyaracak, nitelikli bir personel bulundurulur.

12.7. Koruyucu araçlar kullanılarak çıplak halatlar, palamarlar ve ekipmanın hareketli parçaları ile temasın en az olması sağlanır.

12.8. Özellikle trol çeken balıkçı gemilerinde, hareketli kütleler için kumanda sistemleri tesis edilir. Bunun için;

- Bordadaki olta vb. balık tutma araç ve gereçleri sabitleyecek,

- Trol torbasının sallanmasını kontrol altına alacak,

ekipman bulundurulur.

13. Yaşam alanları

13.1. Çalışanların yaşam bölümlerinin ve tesislerinin yeri, yapısı, ses geçirmezliği, yalıtımı ve düzeni ve buralara ulaşım yolları; dinlenmeleri sırasında çalışanları rahatsız edebilecek geminin diğer bölümlerinden gelebilecek kokulardan, gürültü ve titreşimden, hava ve deniz koşullarından koruyacak biçimde tesis edilir.

Çalışanların yaşam bölümleri; geminin tasarımı, ebatları ve amacı doğrultusunda mümkün olduğu ölçüde, hareket ve hızlanma etkilerinin en az hissedildiği yerlerde olur.

Sigara içmeyenlerin sigara dumanından rahatsız olmalarını önlemek için uygun önlemler alınır.

13.2. Çalışanların yaşam bölümleri, sürekli temiz hava girişini sağlayacak ve havanın ağırlaşmasını önleyecek biçimde havalandırılır.

Yaşam bölümlerinde, aşağıda belirtilen biçimde uygun aydınlatma sağlanır;

- Yeterli genel aydınlatma,

- Dinlenmekte olan çalışanları rahatsız etmemek için azaltılmış genel aydınlatma,

- Her ranzada lokal aydınlatma.

13.3. Mutfak ve yemekhane bulunması durumunda, bunlar yeterli büyüklükte, iyi aydınlatılmış, kolay temizlenebilir özellikte olur ve bu alanlar uygun biçimde havalandırılır.

Yiyeceklerin saklanması için buzdolabı veya soğuk hava depoları bulunur.

14. Sıhhi tesisler

14.1. Gemilerin yaşam bölümlerinde, uygun malzeme ve ekipmanla donatılmış, soğuk ve sıcak akar suyu olan banyo, tuvalet ve el yüz yıkama yerleri bulunur ve bu alanlar uygun biçimde havalandırılır.

14.2 Her çalışanın elbiselerini koyabileceği uygun bir yeri olur.

15. İlk yardım

Bütün gemilerde, Seyir Halindeki Gemilerde Daha İyi Tıbbî Hizmet Verilmesi için Gerekli Asgari Sağlık ve Güvenlik Koşulları Hakkında Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan ilk yardım malzemesi bulunur.

16. Borda ve giriş iskelesi

Gemiye güvenli biçimde geçişi sağlayan bir borda iskelesi, giriş iskelesi veya benzer bir ekipman bulunur.

17. Gürültü

Geminin büyüklüğü dikkate alınarak, çalışma yerlerindeki ve yaşam bölümlerindeki gürültü düzeyini en aza indirmek için gerekli teknik önlemler alınır.

Ek-2

MEVCUT BALIKÇI GEMİLERİ İÇİN ASGARİ SAĞLIK VE GÜVENLİK GEREKLERİ

Bu ekte belirtilen yükümlülükler, yapısının izin verdiği ölçüde, mevcut balıkçı gemisinin özellikleri, yürütülen işler, çalışma koşulları veya bulunan bir riskin gerektirdiği her durumda uygulanır.

1. Denize elverişlilik ve denge

1.1. Gemi denize elverişli koşullarda tutulur, kullanımına ve amacına uygun bir şekilde donatılır.

1.2. Geminin dengesi ile ilgili bilgi ve dokümanlar gemide bulunur ve seyirden sorumlu personel bu bilgilere kolayca ulaşabilir.

1.3. Gemilerin, amaçlanan bütün hizmet koşullarında, dengede olması sağlanır.

Kaptan, geminin dengesinin sağlanması ve bunun korunması için gerekli bütün önlemleri alır.

Geminin dengesinin sağlanması ile ilgili kural ve talimatlara kesinlikle uyulur.

2. Mekanik ve elektrik ekipmanı

2.1. Elektrik ekipmanı:

- Mürettebatın ve geminin elektriğin tehlikelerinden korunması,

- Gemideki olağan işleyişi ve yaşam koşullarını sürdürmek için gerekli ekipmanın bir acil güç kaynağına gereksinim duymadan çalışması,

- Bütün acil durumlarda güvenlik için gerekli elektrik ekipmanının çalışabilir durumda olması

sağlanır ve herhangi bir tehlike oluşturmayacak şekilde tasarlanır ve yapılır.

2.2. Gemide acil durumlarda kullanılmak üzere acil elektrik güç kaynağı bulunur.

Acil durum elektrik güç kaynağı, açık gemiler hariç, makine dairesinin dışına konulur ve herhangi bir yangın veya ana elektrik ekipmanının çalışmadığı diğer durumlarda, aşağıdaki sistemlerin en az üç saat süreyle aynı anda çalışmasını sağlayabilecek şekilde düzenlenir.

- Dahili haberleşme sistemi, yangın dedektörleri ve acil durum sinyalleri,

- Seyir fenerleri ve acil durum aydınlatması,

- Telsiz haberleşme ekipmanı,

- Varsa, acil durum elektrikli yangın pompası.

Acil durum elektrik güç kaynağının akü bataryası olması durumunda; ana elektrik güç kaynağı arızalandığında, akü bataryası otomatik olarak acil durum elektrik panosuna bağlanır ve yukarıda belirtilen sistemlere en az üç saatlik süre ile kesintisiz enerji sağlayabilecek güçte olur.

Ana elektrik panosu ile acil durum elektrik panosu, mümkün olduğunca, her ikisi birden suya veya yangına maruz kalmayacak biçimde yerleştirilir.

2.3. Panolar görünür şekilde işaretlenir, sigortalarmın değerlerine uygun kullanılıp kullanılmadığı düzenli aralıklarla kontrol edilir. Sigorta buşonları tel sarılmak suretiyle tekrar kullanılmaz.

2.4. Akü bataryalarının muhafaza edildiği yerler, uygun şekilde havalandırılır.

2.5. Seyir için kullanılan tüm elektronik aygıtlar sık ve düzenli aralıklarla test edilir ve çalışır durumda olması sağlanır.

2.6. Kaldırma işlerinde kullanılan tüm iş ekipmanının kontrol ve testleri düzenli aralıklarla yapılır.

2.7. Kaldırma ve çekme araçlarının bütün parçalarının ve ilgili ekipmanların düzenli olarak bakımları yapılır ve çalışır durumda olması sağlanır.

2.8. Soğutma tesisleri ve basınçlı hava sistemlerinin kontrol ve deneyleri düzenli aralıklarla yapılır ve çalışır durumda olması sağlanır.

2.9. Havadan ağır gazların kullanıldığı pişirme ve mutfak ekipmanları, sadece iyi havalandırılmış alanlarda kullanılır ve tehlikeli gaz birikimi önlenir.

Yanıcı ve diğer tehlikeli gazlar içeren tüpler, belirgin bir biçimde ve içeriklerine uygun şekilde işaretlenir ve açık güvertelerde istiflenir.

Tüm vanalar, basınç regülatörleri ve tüplerden gelen borular hasara karşı korunur.

3. Telsiz haberleşme ekipmanı

Telsiz haberleşme ekipmanı, radyo dalgalarının yayılması için normal şartlar dikkate alınarak kıyıda veya karada bulunan en az bir istasyon ile sürekli iletişim kurulabilecek özellikte olur.

4. Acil kaçış yolları ve çıkışlar

4.1. Acil kaçış yolu ve acil çıkış olarak kullanılacak yollarda ve çıkışlarda engel bulunamaz ve buralar kolayca erişilebilir, doğrudan açık güverteye veya güvenli bir alana açılır ve oradan cankurtaran sandallarına ulaşılacak şekilde olmak zorundadır.

Böylece çalışanların çalışma yerlerini veya yaşama alanlarını mümkün olduğunca çabuk ve güvenli biçimde terk etmeleri sağlanır.

4.2. Acil kaçış yolu ve acil çıkış olarak kullanılacak yol ve çıkışların sayısı, dağılımı ve boyutları; çalışma yerlerinin ve yaşama alanlarının kullanımına, ekipman ve boyutları ile çalışabilecek maksimum çalışan sayısına uygun olur.

Acil çıkış olarak kullanılabilen ve kapalı olan çıkışlar, acil bir durumda herhangi bir çalışan veya kurtarma ekibince derhal ve kolayca kullanılabilir özellikte olur.

4.3. Acil durum kapıları ile diğer acil çıkışlar, buldukları yerler ve özel işlevlerine uygun yeterli hava ve su sızdırmaz özellikte olur.

Acil durum kapıları ve diğer acil çıkışlar, geminin su sızdırmaz bölmeleri kadar yangına dayanıklı olur.

4.4. Acil kaçış yolları ve çıkışları Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliğine uygun olarak işaretlenir.

Bu işaretler uygun yerlere konulur ve dayanıklı olur.

4.5. Aydınlatma gerektiren kaçış yolları ve yerleri ile acil çıkışlar, aydınlatma sisteminde meydana gelebilecek herhangi bir arıza durumunda da yeterli aydınlatma sağlayacak acil durum aydınlatma sistemi ile donatılır.

5. Yangın algılama ve yangınla mücadele

5.1. Yaşam bölümleri ve kapalı çalışma yerleri, makine dairesi ve balık ambarı da dahil olmak üzere, geminin boyutları ve kullanım şekli, mevcut ekipman, gemide bulunan maddelerin fiziksel ve kimyasal özellikleri ile gemide bulunabilecek en çok kişi sayısı dikkate alınarak uygun yangın söndürme ekipmanı ile ve gerektiğinde yangın dedektörleri ve alarm sistemleri ile donatılır.

5.2. Yangın söndürme ekipmanı uygun yerlerde ve daima çalışır durumda tutulur ve acil kullanım için kolay erişilebilir olur.

Çalışanlar, yangın söndürme ekipmanının yerleri, çalışma şekilleri ve nasıl kullanılması gerektiği konusunda eğitilir.

Yangın söndürücülerin ve diğer taşınabilir yangın söndürme ekipmanının var olup olmadığı, gemi yola çıkmadan önce daima kontrol edilir.

5.3. Seyyar yangın söndürme ekipmanı erişilebilir yerlerde ve kullanımını kolay olur. Bu cihazlar Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliğine uygun olarak işaretlenir.

Bu işaretler uygun yerlere konulur ve dayanıklı olur.

5.4. Yangın dedektörleri ve alarm sistemleri düzenli ve uygun aralıklarla test edilir ve bakımları yapılır.

5.5. Düzenli aralıklarla yangın söndürme tatbikatları yapılır.

6. Kapalı çalışma yerlerinin havalandırılması

Kapalı işyerlerinde çalışma şekline ve çalışanların yaptıkları işe göre, ihtiyaç duyacakları yeterli temiz hava bulunması sağlanır.

Mekanik havalandırma sistemi kullanıldığında sistemin her zaman çalışır durumda olması sağlanır.

7. Ortam sıcaklığı

7.1. Çalışma yerlerindeki ortam sıcaklığı, çalışma saatleri süresince, kullanılan çalışma yöntemleri, çalışanların harcadıkları güç ve geminin bulunduğu yerlerdeki hava koşulları ve bu koşullarda olabilecek değişiklikler dikkate alınarak, insan yapısına uygun olur.

7.2. Yaşam bölümleri, sıhhi bölümler, kantinler ve ilk yardım odaları, kullanım amacına göre yeterli sıcaklıkta olur.

8. Aydınlatma

8.1. Çalışma yerleri mümkün olduğu ölçüde yeterli gün ışığı almalıdır. Ayrıca, çalışma yerleri, çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye atmadan veya diğer gemileri riske sokmadan balıkçılık işlemleri için uygun suni aydınlatma sistemi ile donatılır.

8.2. Çalışma alanlarında, basamaklarda, merdivenlerde ve geçiş yollarındaki aydınlatma tesisatı, çalışanlar için kaza riski oluşturmaz ve geminin seyri için engel oluşturmaz.

8.3. Aydınlatma sistemindeki herhangi bir arızanın çalışanlar için risk oluşturabileceği yerlerde yeterli aydınlatmayı sağlayacak acil aydınlatma sistemi bulunur.

8.4. Acil aydınlatma sisteminin verimli çalışması sağlanır ve düzenli aralıklarla test edilir.

9. Güverteler, su geçirmez bölmeler ve başaltı

9.1. Çalışanların bulunabileceği bütün alanlar, kaymaz malzemeden yapılır veya kaymayı ve düşmeyi önleyen araçlarla donatılır ve buralarda mümkün olduğunca engel bulunmaz.

9.2. Bölmeler halindeki çalışma yerleri, yapılan işin türü ve çalışanların fiziksel aktiviteleri dikkate alınarak tasarlanmış, mümkün olduğunca ses geçirmez ve yalıtılmış olmak zorundadır.

9.3. Çalışma alanlarındaki güverte, bölme ve başaltı yüzeyleri, hijyen kurallarına uygun şekilde temizlenebilir veya yenilenebilir malzemeden yapılır.

10. Kapılar

10.1. Kapılar, özel bir ekipman gerekmeden her zaman içeriden açılabilir durumda olur.

Çalışma yerlerindeki kapılar, çalışma sürerken, her iki taraftan da açılabilir.

10.2. Kapılar ve özellikle kullanılması zorunlu raylı kapılar, özellikle kötü hava ve deniz koşullarında çalışanlar için mümkün olan en güvenli biçimde açılıp kapanabilmelidir.

11. Ulaşım yolları-tehlikeli alanlar

11.1. Geçitler, üst güvertede bulunan kamara ve benzeri alanların dış kısımları ve genel olarak bütün ulaşım yolları, gemideki çalışmalar sırasında çalışanların güvenliğini sağlayacak biçimde korkuluk, tutma demiri ve halat veya benzeri araçlarla donatılır.

11.2. Eğer çalışanların güvertedeki boşluklara veya bir güverteden diğerine düşme riski varsa, buralarda yeterli koruma önlemleri alınır.

Bu koruma demir korkuluklar ile sağlanıyor ise, en az 1 metre yükseklikte olur.

11.3. Çalışanların, herhangi bir çalışma veya bakım amacıyla güverte üzerindeki tesisata güvenli bir şekilde ulaşımını sağlar.

Düşmeleri önlemek için, uygun yükseklikte demir korkuluklar veya benzeri koruyucu araçlar sağlanır.

11.4. Küpeştelere veya gemiden denize düşmeyi önlemek için bulundurulmuş diğer araçlar uygun koşullarda tutulur.

Küpeştelere, güvertede toplanan suyun çabuk atılabilmesi için frengi delikleri veya diğer benzer araçlar ile donatılır.

11.5. Kıştan trol atan ve toplanan rampalı balıkçı gemilerinde rampa, çalışanların rampaya düşme riskine karşı koruma amaçlı olarak, küpeşte veya diğer bitişik araçların yüksekliği ile aynı yükseklikte bir kapı veya başka bir koruyucu araç ile donatılır.

Bu kapı veya diğer koruyucu araçlar, kolayca ve tercihen uzaktan kumanda ile açılıp kapanabilmeli ve sadece ağ atmak ve çekmek için açılmalıdır.

12. Çalışma bölümlerinin düzeni

12.1. Çalışma alanları; temiz tutulur, mümkün olduğunca denizden korunur ve çalışanların gemi üzerinde düşmeleri veya gemiden düşmelerine karşı yeterli koruma sağlanır.

Kullanım alanları, hem yükseklik hem de yüzey alanı bakımında yeterli büyüklüğe sahip olur.

12.2. Eğer makineler, makine dairesinden kontrol ediliyorsa, makine dairesinden izole edilmiş, ses geçirmez ayrı bir bölümden kontrol edilebilmeli ve buralara makine dairesine girmeden ulaşılabilir olmalıdır. Köprü üstü, belirlenen koşullara uygun bir alan olarak değerlendirilir.

12.3. Çekme ekipmanının kumanda sistemleri, operatörlerin rahatça çalışabilmeleri için uygun ve yeterli genişlikteki bir alanda tesis edilir.

Çekme ekipmanı, acil durdurma tertibatları da dahil olmak üzere acil durumlar için uygun koruyucu donanımlara sahip olur.

12.4. Çekme ekipmanı operatörü, ekipmanı ve çalışanları rahatça görebilecek bir görüş açısına sahip olur.

Eğer çekme ekipmanı köprüden kontrol ediliyorsa, operatör, çalışanları doğrudan veya başka uygun bir araç yardımıyla açıkça görebileceği bir görüş açısına sahip olur.

12.5. Köprü ile çalışma güvertesi arasında güvenli bir haberleşme sistemi bulunur.

12.6. Balık avlama işlemleri veya güvertedeki diğer çalışmalar sırasında, mürettebatı yaklaştırmakta olan kötü hava ve deniz koşullarının oluşturacağı tehlike konusunda uyaracak, nitelikli bir personel bulundurulur.

12.7. Koruyucu araçlar kullanılarak çıplak halat, palamar ve ekipmanların hareketli parçaları ile temasın en az olması sağlanır.

12.8. Özellikle trol çeken balıkçı gemilerinde, hareketli kütleler için kumanda sistemleri tesis edilir.

Bunun için;

- Bordadaki olta ve benzeri balık tutma araç ve gereçleri sabitleyecek,

- Trol torbasının sallanmasını kontrol altına alacak,

ekipmanı bulunur.

13. Yaşam alanları

13.1. Çalışanların yaşam bölümleri, geminin diğer bölümlerinden gelebilecek koku, gürültü ve titreşim ile geminin hareket ve hızlanma etkilerinin en az hissedildiği şekilde olur.

Yaşam bölümlerinde, uygun aydınlatma sağlanır.

13.2. Mutfak ve yemekhane bulunması durumunda, bunlar yeterli büyüklükte, iyi aydınlatılmış, havalandırılmış ve kolay temizlenebilir özellikte olur.

Yiyeceklerin saklanması için buzdolabı veya soğuk hava depoları bulunur.

14. Sıhhi tesisler

Yaşam bölümleri bulunan gemilerde, banyo ve tuvalet ile mümkünse sıcak ve soğuk akar suyu bulunan duş yerleri bulunur ve buralar uygun biçimde havalandırılır.

15. İlk yardım

Bütün gemilerde, Seyir Halindeki Gemilerde Daha İyi Tıbbi Hizmet Verilmesi için Gerekli Asgarî Sağlık ve Güvenlik Koşulları Hakkında Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan ilk yardım malzemesi bulunur.

16. Borda, kamara iskelesi ve giriş iskelesi

Gemiye güvenli biçimde geçişi sağlayan borda kamara iskelesi, giriş iskelesi veya benzer bir ekipman bulunur.

Ek-3

CAN KURTARMA VE HAYATTA KALMA EKİPMANI İLE İLGİLİ ASGARİ GÜVENLİK VE SAĞLIK GEREKLERİ

Bu ekte belirtilen yükümlülükler, geminin özellikleri, yürütülen işler, çalışma koşulları veya bulunan bir riskin gerektirdiği her durumda uygulanır.

1. Gemilerde, gemideki kişi sayısı ve geminin çalışma alanı dikkate alınarak; çalışanları sudan kurtarmak için gerekli araçların ve acil yardım isteme telsizinin, özellikle de acil konum gösteren hidrostatik tertibatlı telsiz vericisinin bulunduğu, yeterli hayat kurtarma ve hayatta kalma ekipmanı bulundurulur.

2. Hayat kurtarma ve hayatta kalma ekipmanı ve tüm kısımları, daima asıl yerlerinde, çalışır ve hemen kullanılabilir durumda bulundurulur.

Bu parçalar gemi limandan ayrılmadan önce ve sefer sırasında çalışanlar tarafından kontrol edilir.

3. Hayat kurtarma ve hayat sürdürme ekipmanı düzenli olarak belirli aralıklarla kontrol edilir.

4. Bütün çalışanlara acil durumlarda yapılması gereken işlemlerle ilgili uygulamalı eğitim ve talimat verilir.

5. Uzunluğu 45 metreden fazla olan veya beş ve daha çok çalışan bulunan gemilerde; acil durumlarda görev alacak çalışanların listesi ile görevli her çalışan için acil durumlarda yapılması gereken işlemleri açıkça gösteren talimatlar hazırlanır.

6. Limanda veya denizde, ayda bir kez, hayat kurtarma tatbikatı yapılır.

Bu tatbikatlar, çalışanların, can kurtarma ve hayat sürdürme ile ilgili tüm ekipmanın kullanılmasında yapacakları işlemleri tam olarak anlayıp uygulayabilmelerini sağlar.

Taşınabilir telsiz ekipmanı bulunuyor ise; çalışanlar, bu ekipmanın kurulması ve çalıştırılması konusunda da eğitilir.

Ek-4

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM İLE İLGİLİ ASGARİ GÜVENLİK VE SAĞLIK GEREKLERİ

Bu ekte belirtilen yükümlülükler, geminin özellikleri, yürütülen işler, çalışma koşulları veya bulunan bir riskin gerektirdiği her durumda uygulanır.

1. Çalışanların sağlık ve güvenliğine yönelik riskler toplu veya teknik koruma yöntemleriyle önlenemediğinde veya yeterince azaltılmadığında, çalışanlara kişisel koruyucu donanım sağlanır.
2. Giysi şeklinde veya giysi üzerine giyilen kişisel koruyucu donanım, deniz ortamıyla kontrast oluşturacak ve açıkça görülebilecek parlak renklerde olur.